

gen af et saadant Lovforslag, saa er det selvsplølgelig paa sin Plads at drage dem frem ved første Behandling, for at baade den ærede Minister og Andre kunne tage Hensyn dertil. De ærede Medlemmer for Beile Amts 2den Valgkreds og Rjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) udtalte navnlig paa eet Punkt, hvad jeg ønsker, og dette, hvad der især glæder mig, fandt Tilslutning hos den ærede Minister. Jeg haaber altsaa paa, at det vil blive nøjagtigt paaagtet, naar det kommer til Behandling i et Udvalg, og vil fremkomme som et Forslag fra Udvalget til anden Behandling. Det er Spørgsmaalet om Lærernes Kaldelse og Sognebeboernes Deltagelse i Kaldelsen, i Stedet for at Kaldelsen nu sker af Sogneraadet, en Sag, jeg anser for i den Grad at være et Hovedpunkt, at jeg ikke tager i Betænkning at sige, at, hvis det ikke kommer med, kan jeg ikke stemme for et Lovforslag som dette, selv om det ogsaa i de fleste andre Punkter indeholdt, hvad jeg kunde ønske. Jeg har allerede været Dien- og Drenvidne til Misbrug af en saadan Art — jeg skal ikke gaa nærmere ind derpaa — som har bibragt mig den Overbevisning, at det i høi Grad er uretfærdigt, at man lader Sogneraadet have Kaldelsesret og ikke Distriktets Beboere. Enhver vil dog indrømme, at Ingen kan være nærmere til Kaldelsen af Læreren end de, som skulle bruge ham. Jeg glæder mig ogsaa over den Tanke, der er optagen i §§ 28 og 29 om Hjælpsen af en Skolelærer, men jeg kan ikke negte, at det ikke er fyldestgørende for mig. Det forekommer mig, at man ogsaa her nærmest maa holde sig til Skoledistriktets Beboere. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) fremdrog en Bemærkning om en Adresse for en Del Aar tilbage, hvor denne Tanke var udtalt, at man nemlig skulde gaa til Indstilling af $\frac{2}{3}$ af Sognebeboerne eller $\frac{3}{4}$ — det er for mig ikke det Afgjørende —; jeg skal være saa villig som Nogen til at gøre Noget for, at der ikke sker Chikaneri ligeoverfor Lærerne; men paa den anden Side er det mig om at gøre, at der ved et Lovforslag som dette bliver virkelig Mulighed for Distriktets Beboere at kunne sjerne en Lærer. Jeg har just ikke saa Meget imod, at det nu gaar frem og tilbage gjennem Autoriteterne og der drøstes paa deres Maade; men jeg vil erligt tilstaa, at jeg har ikke nær saa stor Lillid til dem som til Distriktets Beboere. Men man kan jo sætte en Præmie derpaa; man kunde jo f. Ex. paalægge vedkommende Distriktets Beboere, at de i et Par Aar skulde betale den Løn til en Skolelærer, som han ellers havde, for at blive af med ham. Dette er kun en Tanke, som jeg ønsker, at det eventuelle Udvalg vilde tage Hensyn til og faae Paragrafen saaledes redigeret, at denne Tanke kunde blive udtrykt deri; jeg vil henstille, om der skal være saa mange Autoriteter som her; at Ministeren som sidste Instans skal have Ind-

flydelse derpaa, finder jeg vigtigt nok. Det er mig ikke om at gøre, hvormange Autoriteter der faar Stemme i Sagen, naar blot Distriktets Beboere maa være de første og dem, i hvis Haand det ligger at fremlægge deres Grunde. Det svar disse almindelige Bemærkninger, jeg vilde gøre over for de nævnte Paragrafer om Kaldelsesretten og Afstedgelsesretten.

Svov nu Forslaget i sin Helhed angaar, da skal jeg ikke nægte, at der er to Hovedhensyn, der gjøre sig gjældende, og som ikke tiltale mig. Det første er efter min Opfattelse — jeg vil ikke sige Tilfidsættelse af Kommunernes Ret, men dog er alt andet end fuldstændig Hensynstagen dertil. Det forekommer mig, at man har borttaget fra Kommunerne, hvad de burde have, og henlagt Myndigheden til Tilsynet; man vil have et stærket Tilsyn og det et særdeles kostbart Lønnet Tilsyn. Det er de to Hovedanker, jeg har imod Lovens Princip. Om man skal have Skoleinspektører, er Noget, jeg ikke nu skal udtale Noget om. Det er muligvis rigtigt, men det er dog vist ikke nødvendigt at beholde saa mange Tilsynshavende, som man nu har. Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) udtalte igaar, at Provsterne ikke vare nødvendige; jeg gjorde da den Bemærkning, at Biskopperne heller ikke vare det, og det lod til, at det ærede Medlem gif ind paa min Tanke. Hvorfor skulle Biskopperne være med? Jeg for mit Vedkommende vilde ikke alene ønske, at Biskopperne blev fjernede fra at have Tilsyn med Skolerne. Jeg kan ikke undlade her at fastholde en Tanke, som tidligere er udtalt; det vilde glæde mig, om man ved et Lovforslag som dette vilde lade Religionsundervisningen falde bort fra Almuestolen; saa maatte Biskoppens Tilsyn ogsaa ophøre, og saa blev Biskopperne, som det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds sagde, henviste til Kirkerne alene. Om dette kan lykkes, veed jeg ikke; det er ikke et Punkt af saa stor Betydning, at jeg af den Grund vil stemme imod Loven; men jeg tror, at der er flere, som dele Opfattelse med mig om dette Spørgsmaal. Dernæst er der Mulkthystemet. Det har jeg havt meget ondt ved at forlige mig med, men paa den anden Side er jeg dog saa villig som Nogen til at indrømme, at man i det Mindste kun meget vanskeligt kan komme bort deraf. Jeg maa dog sige, at jeg ogsaa her ønsker en Lempelse, og at jeg finder, at det Mulkthystem, som er opstillet her, er overmaade skarpt eller strengt, hvad man nu vil kalde det, og især finder jeg, at det er strengt, at man kun giver en Frist af 3 Dage for Vedkommende til at betale Bøden, inden han skal affone den med Fængsel. Det forekommer mig ikke, at det har saa stor Hast, og det kunde jo være, at dersom der gaves ham en længere Frist, han da vilde besinde sig og foretrække at betale. Men dette være nu, som det vil, det er